

[Jens Peter Jensen (Sorø amt).]

man nu taler om videreførelse af denne lovgivning. Den er i virkeligheden en udbygning af monopolloven, som er den egentlige grundlov på området om konkurrenceforhold.

Monopolloven blev vedtaget i det høje ting i 1955 med tilslutning fra de 4 gamle partier, som ved den lejlighed enedes om den liberale opfattelse, at markedsmekanismens frie priser er rimelige, når der foreligger tilstrækkelig konkurrence, og at det offentlige kun bør gribe ind, hvor der er væsentlig konkurrencebegrænsning. Mit parti står fast ved den opfattelse, og vi mener, at der i virkeligheden er sket et tillidsbrud på denne politiske aftale, da socialdemokratiet og det radikale venstre i 1956 gennemførte loven om indseende med priser. Det var en omgående manøvre for at forøge monopollovgivningens rækkevidde.

Jeg synes, man kan føje til, at siden 1955 og 1956 er liberaliseringen af importen stærkt forøget. Vi har i dag et større vareudbud end nogen sinde, og der er en stærk konkurrence i vareomsætningen, konkurrencen har jo aldrig været hårdere end nu. Markedsmekanismen har aldrig før været i stand til at fungere så effektivt som netop nu. Derfor må tiden være inde til at leve op til forpligtelserne i den politiske enighed, som er grundlaget for monopolloven. Det er derfor, jeg med interesse vil lytte til, hvad der siges fra den radikale ordfører. Hans parti er jo ikke mere regeringsparti, bryder sig jo heller ikke om at blive kaldt støtteparti. Det er jo endog under det ærede medlem hr. Baunsgaards førerskab begyndt at gå sine egne veje. Er man rede til nu at bevæge sig ind på de liberale veje, som partiet bekendte sig til, da monopolloven blev lavet i 1955? Det er det politisk interessante tema i det, vi behandler, måske ikke mindst i den situation, vi befinder os i.

Jeg skal slutte med at gentage, at venstre ikke ønsker at støtte det foreliggende lovforslag, men at vi gerne vil medvirke til at realisere tanken om mere forbrugeroplysning i forbindelse med afbetalingshandelen.

Knud Thomsen: Heller ikke vort parti har jo været nogen god ven af den lov, der blev bragt til verden i 1956. I 1960 gjorde

vi sammen med venstre et behjertet forsøg på at få loven affivet. Det mislykkedes, og de ændringer, der kom i loven i forbindelse med helhedsløsningen i 1963, gjorde ikke vor sympati større. Nu er der i det foreliggende lovforslag foretaget en del ændringer af visse punkter, som alene havde deres eksistensberettigelse i den særlige atmosfære, der herskede omkring helhedsløsningen, og lovforslaget er samtidig omarbejdet på en sådan måde, at loven ikke længere er af tidsbegrænset natur, men tænkt som et permanent led i lovgivningen omkring erhvervslevet.

Denne lov, der jo hovedsagelig vedrører forholdet mellem forbrugerne og butikshandelen, må jo nødvendigvis hvile på to antagelser. Den ene antagelse må være, at der på området uden for monopolloven hersker eller kan herske sådanne forhold, at der ikke er tilstrækkelig prismæssig konkurrence om bestemte varer eller varegrupper, og den anden antagelse må være, at det købende publikum ikke er tilstrækkelig prisbevidst og derfor trænger til hjælp, støtte og beskyttelse.

Hvis vi nu ser på den første antagelse, vil der kunne findes forhold inden for monopoltilsynets område, hvor den naturlige pris- og avancemæssige konkurrencemekanisme ikke er tilstrækkelig effektiv, og så er det for så vidt et postulat, som kan underkastes en mere nøjagtig prøvelse. Der har ved forskellige lejligheder i de år, hvor prisindsendeloven i sine forskellige former har været i kraft, været foretaget undersøgelser. Jeg har ikke noget samlet overblik over resultatet af disse undersøgelser, men det er dog stort set mit indtryk, at undersøgelserne ikke har vist svigtende konkurrence i et så stort antal tilfælde og i et sådant omfang, at der heraf har kunnet sluttes noget som helst i retning af, at det vil være nødvendigt at have en permanent lovgivning, der skulle kontrollere dette område.

Det er altså mit indtryk, at konkurrencen inden for detailhandelen stort set er effektiv og selvregulerende, og at den første antagelse, hvorpå lovforslaget nødvendigvis skulle hvile, således ikke eksisterer. Jeg vil derfor meget gerne, om vi under udvalgsarbejdet kan få en samlet redegørelse for de undersøgelser, der hidtil er blevet foretaget,